

Handläggare
Annelie Hemström
Telefon: 08-508 03 453

Till
Spånga-Tensta Stadsdelsnämnd

**Redovisning av kommunernas arbete med tillsyn enligt
alkohollagen och tobakslagen samt återkoppling
Länsrapport 2016 om tillsyn och ANDT**

Förvaltningens förslag till beslut

Spånga-Tensta stadsdelsnämnd beslutar att lägga rapporten till
handlingarna.

Per Kjellander
Stadsdelsdirektör

Ditte Westin
Avdelningschef

Sammanfattning

Länsrapportens undersökning är en totalundersökning som vänder
sig till landets samtliga 21 länsstyrelser och 290 kommuner.
Anställda inom dessa myndigheter lämnar uppgifter om arbete med
tillsyn enligt alkohollagen och tobakslagen, samt om det övriga
ANDT-förebyggande arbetet.

Länsrapporten distribueras av Länsstyrelsen och svarar på frågor
om de organisatoriska förutsättningarna för arbetet med tillsyn
enligt alkohollagen och tobakslagen och det ANDT-förebyggande
arbetet, samt på frågor om insatser och aktiviteter inom ramen för
arbetet i de olika kommunerna i Stockholms län.

På motsvarande sätt distribuerades frågor om de organisatoriska
förutsättningarna för de förebyggande arbetet till de olika
stadsdelarna inom Stockholms stad via Folkhälsomyndigheten och
den centrala samordningen av preventionsarbetet vid
Socialförvaltningen, Stockholm stad.

Bakgrund

Länsrapporten är en årlig undersökning som besvaras via webbaserade enkäter till varje länsstyrelse, kommun och stadsdel. Rapporten redovisar kommuners och stadsdelars arbete med tillsyn enligt alkohol och tobakslagen, samt övrigt ANDT-förebyggande arbetet som genomförts under 2016. Rapporten används av Stockholms stad i arbetet med att följa upp och utvärdera den egna kommunens arbete i förhållande till Länsstyrelsens arbete på regional nivå och Folkhälsomyndighetens arbete på nationell nivå.

Ärendet

Ärendet har inkommit för kännedom till Spånga-Tensta stadsdelsförvaltning. Enheten för prevention och trygghet besvarade enkäten under 2017.

Rapporten består av två delar- Länsrapport 2016, för de 26 kommunerna i Stockholms län, och Länsrapport 2016 för Stockholms stads stadsdelars arbete med ANDT.

Rapporterna ger tillsammans en bild av det ANDT-förebyggande arbetet i länet, kommunerna och stadsdelarna. Tabellerna redovisar data på kommunnivå i form av antal och en summering av antalen där en summering är tillämpbar. Rapporten redogör för de organisatoriska förutsättningar som finns för det förebyggande ANDT-arbetet, samt det tillsynsarbete som bedrivs enligt alkohol- samt tobakslagen.

Länsrapporten beskriver data för kommuner som redovisas i jämförelse med riket i sin helhet. Redovisning av stadsdelars arbete i frågorna presenteras data enbart av de tillfrågade stadsdelar som delgivit svar.

Resultatet kan användas av staden för att följa upp och utvärdera arbetet i den egna kommunen, men används också av Länsstyrelsen på regional nivå och av Folkhälsomyndigheten nationellt. Rapporten visar att en stor del av länets kommuner har väl uppbyggda strukturer för sitt ANDT-förebyggande arbete.

Länsrapporten identifierar några faktorer som bäst bedöms främja förutsättningar för det kommunala ANDT-förebyggande arbetet. Faktorerna är om kommunen har:

- Preventionssamordnare
- Aktuellt politiskt program
- Uppföljning av arbetet

- Styrning av ANDT-arbetet genom exempelvis mål och budget och styrgrupp.

I Stockholms stad avsätter preventionssamordnare i de olika stadsdelarna i genomsnitt 60 procent av en heltidstjänst på ANDT-frågor. Kommuner utan preventionssamordnare har i lägre utsträckning styrdokument för uppföljning och styrning av det ANDT-förebyggande arbetet genom mål och budget, jämfört med kommuner med samordnare. Fyra av 14 stadsdelar inom Stockholms stad uppgav att de har ett politiskt program eller styrdokument som inkluderar det ANDT-förebyggande arbetet.

Rapporten redovisar förutom de organisatoriska förutsättningarna för det preventiva arbetet i respektive kommun/stadsdel, också stadsdelarnas samverkan med övriga aktörer i stadsdelen, exempelvis med det civila samhället.

Rapporten visar att 85% av de tillfrågade stadsdelarna inom Stockholm stad uppger sig ha ett jämställdhetsperspektiv på det ANDT-förebyggande arbetet. Det exemplifieras bland annat genom användning av könsuppdelad statistik och målformuleringar. Man använder sig av ett normkritiskt förhållningssätt och anpassar material och upplägg till detta.

Den del av Länsrapporten som berör alla Stockholms läns kommuner, visar att tillsynsarbete generellt fungerar bra. Ett flertal kommuner samverkar med polisen vid tillsynen. Det framkommer i rapporten att vid 44 procent av de genomförda kontrollköpen inom länet fick ungdomen köpa folköl utan legitimation.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av enheten för prevention och trygghet, avdelning stadsdelsutveckling. Ärendet är neutralt ur ett jämställdhetsperspektiv.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen ställer sig positiv till att rapporten särskilt lyfter tillsynsarbete som en viktig aspekt i det förebyggande arbetet mot alkohol och tobak, jämte information och övriga preventiva insatser. Tillsyn och kontrollköp hos handlare, är en viktig del i tillgänglighetsarbetet mot alkohol och tobak.

Förvaltningen ställer sig positiv till att rapporten lyfter vikten av en preventionssamordnarfunktion i stadsdelsförvaltningar. Även styrdokument kring ANDT-frågor, styrning och kontinuerlig uppföljning genom uppsatta mål och budget kan fungera som katalysator för fortsatt utveckling av det preventiva arbetet.

Förvaltningen anser att rapporten väl kan tjäna som diskussions- och inspirationsunderlag för vidare utveckling av det ANDT-förebyggande arbetet på inom stadsdelen samt i samverkan med stadens övriga arbete inom området.

Bilagor

1. Återkoppling länsrapporten 2016 kommuner Stockholms län
2. Länsrapport 2016 Kommunernas ANDT-förebyggande arbete
3. Länsrapport 2016 Kommunernas arbete enligt alkohollagen
4. Länsrapport 2016 kommunernas arbete enligt tobakslagen
5. Länsrapportens undersökning 2016 Stockholms stadsdelar ANDT